

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 570: Trên Thế Gian Điều Khó Nhẫn Nhất, Chẳng Gì Qua Được Việc Vô Có Chịu Nhục. Điều Này Còn Phải Nhẫn, Những Việc Khác Có Thể Hiểu Được

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 049)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Do đây có thể biết, An Nhẫn là danh xưng bao quát tất cả. Cần biết rằng đưa ra từ “nhẫn nhục” để nói, ý là lấy cái bộ phận để bao quát cái toàn thể, lấy cái riêng biệt để làm sáng tỏ cái tổng quát. Vì có sao? Trên thế gian điều khó nhẫn nhất, chẳng gì qua được việc vô có chịu nhục. Điều này còn phải nhẫn, những việc khác có thể hiểu được.】

Ý nghĩa bao hàm trong chữ Sạn-đề (Kshanti - Nhẫn), đã thâm nhiếp tất cả các pháp thế gian và xuất thế gian ở trong đó. Thông thường khi giảng về Lục độ Ba-la-mật, nói đến Nhẫn nhục Ba-la-mật, thì đem nhẫn nhục chia làm ba loại lớn.

Loại lớn thứ nhất chính là hoàn cảnh, ngày nay chúng ta gọi là hoàn cảnh tự nhiên; mùa đông lạnh lẽo phải có thể nhẫn chịu, mùa hè nóng bức, sự biến hóa của môi trường vô cùng phức tạp, đều phải có thể nhẫn chịu, không thể nhẫn chịu thì chẳng thể qua ngày được. Đối với hoàn cảnh phải nhẫn, đó là hoàn cảnh vật chất, đây là loại thứ nhất.

Loại thứ hai, đối với sự bức hại do con người gây ra phải có thể nhẫn, chúng ta gọi là hoàn cảnh nhân sự. Oan gia trái chủ, vô cớ sỉ nhục quý vị, thậm chí là hãm hại quý vị, đều phải có thể nhẫn. Chỉ có người thật sự thấu suốt đạo lý, họ mới biết nhẫn. Vì sao phải nhẫn? Vì sao không báo thù? Cái ý niệm báo thù, không thể nhẫn, cái ý niệm báo thù đó, chính là quan niệm sai lầm của thế gian, bởi vì người phạm nhìn sự việc chỉ nhìn trước mắt, chỉ nhìn thực tại, không biết được quá khứ, chẳng thấu được tương lai. Huệ nhãn của Phật có thể nhìn thấy quá khứ, có thể nhìn thấy tương lai. Người này thường hay ức hiếp

quý vị, vì sao họ không ức hiếp người khác, mà lại cứ nhắm vào quý vị để ức hiếp? Cho rằng quý vị dễ bắt nạt sao, người dễ bắt nạt có rất nhiều, tại sao họ không bắt nạt người dễ bắt nạt kia, mà cứ khăng khăng bắt nạt quý vị? Phật giảng cho chúng ta nghe, mối quan hệ giữa người với người có bốn loại duyên, tất nhiên quan hệ thì rất phức tạp, nhưng nhiều đến mấy cũng không ngoài bốn loại lớn này: Báo ân, báo oán, đòi nợ, trả nợ. Nếu như không có mối quan hệ này, thì dù ngày ngày chạm mặt ở cùng nhau, không chào hỏi tiếng nào cũng chung sống bình yên vô sự. Cái người đi trên đường mỉm cười với quý vị một cái, là do kiếp trước có duyên, vì sao họ không cười với người khác? Họ nhìn thấy quý vị liền tròn mắt lườm một cái, cũng là duyên từ kiếp trước, không có sự việc nào là ngẫu nhiên cả, phải hiểu rõ đạo lý này. Cho nên, Phật biết rõ.

Nhẫn nhục chính là tiêu nghiệp chướng, chính là tiêu tai. Đặc biệt là chữ “nhục”, nhục đương nhiên là nghịch cảnh, nghịch duyên, phải có thể nhẫn chịu, thì món nợ này từng khoản từng khoản đều được xóa sạch, xóa sạch rồi thì sẽ được tự tại. Người khác muốn mắng ta thì cứ để mặc họ mắng, mắng mệt rồi họ sẽ không mắng nữa, không cần phải cãi lại; cãi lại là gì? Là không tiếp nhận, không thể nhẫn, thì cái oán cừu này sẽ kết càng ngày càng sâu. Người khác đánh ta, ta không đánh trả, để mặc họ đánh, đánh vài cái, tự nhiên họ sẽ không đánh nữa; nếu như quý vị đánh trả, thì càng đánh càng hăng, đánh không bao giờ dứt. Giả sử một người đánh người, một người không đánh trả, đánh vài cái thì họ cũng hết cách, rốt cuộc là đánh tiếp thì tốt hay không đánh thì tốt? Muốn đánh, thì người kia không đánh trả; nếu như thôi không đánh nữa, thì lại cảm thấy bẽ mặt, thế mới thật là khó xử, đâm ra tiến thoái lưỡng nan. Qua đó mới thấy được công phu của sự nhẫn nhục. Đây là đưa ra một ví dụ nhỏ, tất cả đều là có nghiệp duyên với nhau trong đời quá khứ. Đưa ra ví dụ này là “lấy cái bộ phận để bao quát cái toàn thể”, “bộ phận” là một phần, trong ngũ độ lấy ra một điều. “Lấy cái riêng biệt để làm sáng tỏ cái tổng quát”, riêng biệt là “nhục”, tổng quát là hết thảy mọi thứ đều phải nhẫn. Hoàn cảnh vật chất phải nhẫn, hoàn cảnh nhân sự phải nhẫn; còn một điều nữa, tu Pháp cũng phải nhẫn. Phật dạy cho chúng ta phương pháp này, nếu quý vị không có tâm nhẫn nại, quý vị sẽ học không thành công, quý vị muốn học cho tốt, thì phải có tâm nhẫn nại rất lớn, cho nên tu học Phật pháp phải có công phu nhẫn nhục. Đây chính là ba loại nhẫn thông thường nói đến, ba loại lớn.

Việc tu học Phật pháp, cũng tùy theo căn tánh của mỗi cá nhân mà không giống nhau, người có căn tánh nhạy bén (lợi căn), thì tu học tương đối dễ dàng;

người có căn tánh chậm lụt (độn căn), thì tu học sẽ thấy khó khăn. Vì khó, nên càng đặc biệt phải dùng công phu nhẫn nhục mới có thể đột phá được. Chúng ta xem trong kinh A Di Đà, phần Tự phần có mười sáu vị Tôn giả, trong mười sáu vị Tôn giả này, có không ít vị là lợi căn, nhưng cũng có vài vị là độn căn, như Châu-lợi-bàn-đà-già, A-nậu-lâu-đà, đều đã thành tựu. A-nậu-lâu-đà nghe kinh thường hay ngủ gật, tinh thần không phấn chấn lên được, bị Phật Thích Ca Mâu Ni quở trách một trận, tâm tầm quý của ngài liền sinh khởi, bèn phát phần dụng công, bảy ngày bảy đêm không ngủ, khiến cho đôi mắt bị mù lòa; thật sự tinh tấn, thật sự dụng công, liều cả thân mạng. Phật Thích Ca Mâu Ni bèn dạy cho ngài một pháp môn, sau khi tu học liền khai mở được thiên nhãn, năng lực quan sát của ngài so với các bạn đồng học A-la-hán khác cao minh hơn rất nhiều, trong số các bạn đồng học ngài là Thiên Nhãn đệ nhất, đó là do phát phần tu nhẫn nhục mà đạt được. Phật đặc biệt đưa ra ví dụ này. Ở chỗ này cũng đã nói, trên thế gian điều khó nhẫn nhất, chẳng gì qua được việc vô cớ chịu nhục. Vô duyên vô cớ bị người ta ức hiếp, bị người ta nhục mạ, thậm chí quý vị lấy tâm tốt đối đãi với người, mà người lại lấy ác tâm để báo đáp, đây là điều khó nhẫn chịu nhất, cần phải biết là nhất định phải nhẫn. Chúng ta lấy thiện ý đối đãi với họ, họ lấy ác ý báo đáp lại, trong đời này chúng ta không tìm thấy lý do, thì lý do nhất định nằm ở kiếp trước, không thể nào không có nguyên nhân, không thể nào không có đạo lý. Cho nên nhất định phải an tâm thuận thọ (bình tâm nhẫn chịu), có như vậy mới có thể cởi bỏ được cái nút thắt này, hóa giải nó đi.